

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Институт за държавата и правото

1000 София, ул. „Сердика“ № 4, ет. III, тел. 02/987-49-02, e-mail: ipn_ban@bas.bg; <http://www.ipn-bg.org>

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Николай Тодоров Колев
ръководител на Секцията по гражданскоправни науки към Института
за държавата и правото при БАН

относно материалите, представени за защита на дисертационен труд на тема „ДЕЙСТВИЕ НА ВПИСВАНЕТО ПО БЪЛГАРСКОТО ВЕЩНО ПРАВО“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Гражданско и семейно право“, от Ивайло Стоилов Василев, редовен докторант в ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Относно процедурата и представените публикации.

С Решение на Факултетния съвет на Юридически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ от 16.03.2018 г. и Заповед № РЗЗ от 29.03.2018 г. съм определен за член на научно жури за защита на дисертационен труд на тема „ДЕЙСТВИЕ НА ВПИСВАНЕТО ПО БЪЛГАРСКОТО ВЕЩНО ПРАВО“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Гражданско и семейно право“, от Ивайло Стоилов Василев, редовен докторант в ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Докторантът Ивайло Василев е представил дисертационен труд на тема „ДЕЙСТВИЕ НА ВПИСВАНЕТО ПО БЪЛГАРСКОТО ВЕЩНО ПРАВО“. Темата на представения труд отговаря на одобрената тема на дисертацията. Докторантът е посочил и 7 публикации по темата на дисертацията (от общо 19 публикации).

2. Биографични данни.

Ивайло Стоилов Василев е завършил с отличен успех средното си образование през 2007 г. в СОУ „П. Р. Славейков“- гр. Трявна. Той е завършил висше юридическо образование през 2014 г. с отличен успех в Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Редовен докторат в Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ г-н Ивайло Василев става през 2015 г. Понастоящем е

хоноруван асистент в същия факултет и съвместно с доц. д-р Люба Панайотова ръководи Кръжока по гражданско и търговско право. От 2014 г. заема позицията на Главен секретар главен секретар на Управителния съвет на дружеството на Съюза на юристите в България в гр. Пловдив. В момента е Председател на УС на Сдружение „Национален семинарен център „Темида“. Има практически опит като юрисконсулт.

3. Относно представената дисертация.

Представеният дисертационен труд на тема „ДЕЙСТВИЕ НА ВПИСВАНЕТО ПО БЪЛГАРСКОТО ВЕЩНО ПРАВО“ е в обем 289 страници, включващи и библиографска справка от 187 съчинения на български, немски, френски и английски език.

В българската правна теория въпросите на действието на вписването са предмет на статии и студии и като част от монографии, разглеждащи различни теми на вещното/частното право, но трябва да се отбележи, че представеният дисертационен труд е първото задълбочено съчинение, което е посветено изцяло на действието на вписването по българското вещно право. Като такова съчинението съдържа и първото систематично цялостно изследване на този въпрос, което само по себе си определя неговия приносен характер. Трябва да се отбележи също така, че темата има интердисциплинарен характер, понеже при анализа на правните въпроси неизбежно се засягат въпроси на облигационно право, семейно и наследствено право, търговски дружества, граждански процес. Докторантът не се е притеснил от това предизвикателство и според мен успешно се е справил с необходимостта от комплексен подход към поставените въпроси, което показва дълбочината на познанията му и способността му за научен анализ.

Съчинението е разделно на увод и четири глави, като завършва със заключение и библиография. Структурно изложението е правилно изградено. То започва със сравнителен и исторически анализ и изясняване на системите на вписване, след което авторът преминава към понятието за вписване и принципните въпроси относно действието на вписването. Отделено е внимание и на производството по вписване. Централно място в дисертацията заема анализът на актовете с чисто оповестително действие на вписването, актовете с оповестително – защитно действие на вписването и актовете със смесено оповестително-защитно и конститутивно действие на вписването. По този начин авторът е обсъдил в пълнота всички въпроси по поставената тема, а направените заключения са добре аргументирани.

Докторантът разработва поставените въпроси задълбочено, като проявява способностите си за детайлен и критичен анализ. Г-н Василев застъпва собствено разбиране по дискуссионните моменти и не се притеснява да аргументира критичната си позиция към действащата правна уредба.

В дисертационния труд е използван значителен научен апарат – 187 съчинения на български, немски, френски и английски език. При изследването си докторантът е анализирала цялата съвременна българска правна литература по

поставените въпроси, разглеждайки становищата на отделните автори, изяснявайки противоречията в тях и в много случаи допълвайки ги със собствени аргументи, а там където не възприема определени техни виждания, спори с тях, като спорът се отличава с коректност към застъпваните тези и обоснована критика. Прави впечатление, че по всеки един дискуссионен въпрос авторът изяснява представените в теорията становища и винаги изразява и обосновава своето лично становище; този подход без съмнение заслужава похвала.

Достойнство на труда е подробният сравнителноправен анализ, както и историческият анализ на института на вписването.

Като достойнство на съчинението трябва да се посочи и подробният анализ на всичката относима съдебна практика (както на ВКС, така и апелативни и окръжни съдилища). Темата на дисертационния труд предполага такъв анализ и авторът не е пренебрегнал становищата, застъпени от съдилищата, а напротив – отделил е сериозно внимание на съдебната практика. Това показва практическата полза от дисертационния труд, както и умението на автора да включи в анализа си аргументи, изведени от конкретни практически казуси, които са станали предмет на съдебни решения.

Трудът съдържа редица теоретични приноси, освен основния, който вече посочих по-горе – първо монографично съчинение, посветено на действието на вписването по българското вещно право.

Като важни приноси трябва да бъдат посочени: разграничението на различните видове действия на вписването и особеностите при действието на вписването на различните актове с чисто оповестително действие на вписването, оповестително – защитно действие на вписването и смесено оповестително-защитно и конститутивно действие на вписването; процедурата по вписванията, включително отказа за вписване; анализът на противопоставимостта спрямо трети лица. Важно място в дисертацията заемат предложенията *de lege ferenda*, които авторът прави в резултат от работата си.

Предложените статии още веднъж доказват умението на г-н Василев да тълкува и анализира актуални и съществени правни проблеми и да достига до изводи, които са и с практическо значение. Част от тези статии попадат в обхвата на темата на дисертацията.

В обобщение, в дисертацията си г-н Василев успява да ни представи подробен и детайлен анализ на поставения въпрос – действие на вписването по българското вещно право. Безспорна е и практическата полза от представената дисертация. Съчинението ще бъде изключително полезно за практикуващите юристи и г-н Василев трябва да бъде насърчен за публикуване на дисертацията.

Все пак могат да бъдат направени и някои критични бележки към представения дисертационен труд.

На стр. 134 – 138 се анализира въпросът за апорт на вещно право върху недвижим имот в търговско предприятие. Формално погледнато, апорт се прави в търговско дружество, а не в търговското му предприятие.

В търговския регистър се вписват обстоятелства (например учредяване на дружество или увеличаване на капитала му) и се обявяват актове, затова е неточно да се говори за вписване на акт (дружествен договор или устав или решение на общо събрание) в търговския регистър.

На следващо място, не е правилен, според мен, изводът, че съгласието на съдружниците за последващ апорт се съдържа в решението на общото събрание (стр. 136). Оставям настрана дискусията в теорията дали събирателното дружество (и командитното дружество) има общо събрание. При АД решението за увеличаване на капитала (включително чрез апорт) се приема по правило с мнозинство (2/3 от представения капитал – чл. 192, ал. 2 ТЗ, чл. 230, ал. 2 ТЗ във връзка с чл. 221, т. 2, предл. първо ТЗ), а не с единодушие от всички акционери, т.е. потенциално е възможно това решение да обвързва акционер, който е гласувал против или се е въздържал от гласуване или въобще не е присъствал на заседанието, на което е прието решението. В устава може да е предвидено изискване за единодушие от всички акционери. При акции от различни класове решението се взема от акционерите от всеки клас (192, ал. 3 ТЗ), т.е. тук има няколко решения. При АД е възможно освен това увеличаването на капитала да настъпи по решение на съвета на директорите или на управителния съвет, ако е овластен за това.

При ООД има специфика с оглед на възможността за неприсъствено решение.

Не е отделено внимание на учредителния и последващия апорт при ЕООД и ЕАД.

На стр. 137 авторът прави следния извод: *„Това води до извода, че до сбъдване на законовото условие – възникването на дружеството като субект на правото или вписването на решението в търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, носител на вещното право остава вносителят на непаричната вноски.“* Този извод не е приложим при персоналните дружества – при тях вещното право се прехвърля от момента на постигане на съгласие между съдружниците за изменение на дружествения договор. Авторът сам отбелязва това на стр. 136.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд на тема „ДЕЙСТВИЕ НА ВПИСВАНЕТО ПО БЪЛГАРСКОТО ВЕЩНО ПРАВО“ трябва да бъде оценен като навременно и задълбочено изследване на незадълбочено разработена досега в българската теория тема с несъмнено практическо значение. Дисертацията съдържа множество приноси моменти, а застъпените в нея тези и изводи в голямата си част са добре аргументирани. Дисертационният труд съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката, и показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Предвид гореизложеното, считам, че представеният дисертационен труд покрива напълно нормативните изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Гражданско и семейно право“, от Ивайло Стоилов Василев, редовен докторант в ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски“. Поради което предлагам убедено на членовете на научното жури да гласуват тя да бъде присъдена на г-н Ивайло Стоилов Василев.

21.05.2018 г.

Град София

С уважение: _____

доц. д-р Николай Колев